

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 25, 1995

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽE - MAY 25, 1995

Nr. 101

Laukiama taikos derybų Čėčėnijoje

Maskva, gegužės 24 d. — Europiečiai saugumo pareigūnai pirmadienį pranešė, kad čėčėnų vadai pietinėje Čėčėnijoje sutiko dalyvauti taikos derybose su Rusijos valdžios atstovais Grozno mieste šios savaitės pabaigoje.

Kaip rašo Michael Specter „The New York Times“ dienraštyje, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) atstovai, kalbėdamas iš Vienos, pasakė, kad visos pusės — rusai, nepriklausomybę siekiantys čėčėnai ir rusų sąjungininkai čėčėnai — priėmė kvietimus dalyvauti taikos derybose. ESBO jau šešis mėnesius bando suorganizuoti derybas karui Čėčėnijoje baigti.

Rusijos paskirtas Čėčėnijos administratorius Nikolaj Semionov sakė, kad taikos derybos galinčios prasidėti net ketvirtadienį ESBO būstinėje Grozne, bet pirmadienį dar nebuvo gautas paties čėčėnų vado Džochar Dudajev patvirtinimas sutikimo deryboms. Dudajev informacijos ministras Movladi Udugov pranešė, kad Dudajevs rengia savo taikos projektą, bet viena jame statoma sąlyga, kad Rusija turinti pasiūlyti iš šalies, norint, kad šaudymai liautųsi, aiškiai būtų neįprastina Maskvai.

Trečiadienio laidoje Jamestown Fondo leidžiamas „Monitor“ žiniaraštis rašo, kad padidėję rusų puolimai pietinėje Čėčėnijoje, čėčėnams juos atre-

miant bent devyniose vietovėse, kelia abejones, ar taikos derybos įvyks šios savaitės pabaigoje.

Gegužės 23 d. ESBO pareigūnai pranešė, kad Džochar Dudajevs pats nedalyvaus derybose, bet atsiųs Čėčėnijos prokurorą Usman Imajev savo vietoje. Rusiją atstovaus Rusijos paskirtas Čėčėnijos administratorius Nikolaj Semionov, o Rusijos statytinę Čėčėnijos valdžią atstovaus Salambek Chodžajev ir Umar Avturchanov. Taikos deryboms pirmininkauti iš Vengrijos atskrenda vengras diplomatas Andre Erdos.

Be bijoma, kad taikos derybos gali iš viso neįvykti. ESBO pareigūnas pažymėjo, kad deryboms vykdyti pirmiausia turi įsigalioji paliaubos, o šios atrodo vis mažiau įmanomos. Be to, Maskva dabar turi vis mažiau paskatos derėtis, sprendžiant iš to, kad gegužės 23 d. Maskvos radijas pranešė, kad Rusijos prezidentas Boris Jelcinas ir ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin tarėsi ir apie „karinius ir apie taikingus“ sprendimus konfliktui Čėčėnijoje — taigi, karinis sprendimas nėra atmetamas.

Be to, gegužės 23 d. dar nebuvo jokių žinių apie balandžio 9 d. Čėčėnijoje pražuvusių amerikietį šalpos darbuotoją Fred Cuny. Neseniai rastas nušauto aukšto ūgio vyriškio lavonas su siera rūgštini išdegintu veidu pasirodė nesąs Fred Cuny.

Lietuva sugriežtino pašto siuntų kontrolę

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybė specialiu nutarimu sugriežtino į Lietuvą ir iš jos siunčiamų pašto siuntų kontrolę.

Vyriausybė patvirtino du sąrašus: pirmasis skirtas prekėms (daiktams), kuriuos į šalį ar iš jos draudžiama siųsti be atitinkamų žinybų leidimų. Antrasis sąrašas numato, kokius daiktus (prekes) į Lietuvą ar iš jos draudžiama paštu siųsti apskritai.

Visais atvejais draudžiamų siuntų daiktų sąrašas yra vidaus ir užsienio valiuta (su tam tikromis, nutarime numatytomis išimtimis), visi vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, netauriniai metalai, jų lydiniai, atliekos ir laužas. Draudžiama siųsti metalų ir brangakmenių puošmenis bei juvelyrinius dirbinius, kurių bendra tauriųjų

metalų ir brangakmenių bei natūralių perlų masė didesnė kaip 50 gramų.

Taip pat draudžiama siųsti narkotines, psichotropines, nuodingas, sprogstamąsias, lengvai įsiliepsnojančias, radioaktyvias ar kitas pavojingas medžiagas. Šiame sąrašo — visų rūšių medžiokliniai ir sportiniai šaunamieji ginklai, arbaletai, paežmatiniai ir koviniai ginklai, numerinės jų dalys, šaudmenys, dujiniai pistoletai bei balionėliai.

Su tam tikromis išimtimis draudžiama siųsti gyvus gyvūnus, taip pat pramoninės gamybos maisto produktus ir gyvulinės kilmės žaliavas, jei pažeistas jų įpakavimas ar pasibaigęs panaudojimo laikas. Be to, draudžiama siųsti daiktus su nešvariais ar nemoraliais užrašais bei atvaizdais.

Vyriausybė pasiūlė pataisas Alkoholio kontrolės įstatymui

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) — „Mes neprieštarujame alkoholinių gėrimų pramonės suvalstybinimui, tokių gėrimų įvežimo į Lietuvą ribojimui, griežtesnei alkoholio kontrolei. Tačiau nenorime, kad naujasis Alkoholio kontrolės įstatymas taptų Gorbaciovo laikų „ukazu“, turėjusį daug neigiamų padarinių“, pasakė pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimašauskas, komentodamas keturioliką pataisų Lietuvos Alkoholio kontrolės įstatymui kurias vyriausybė pasiūlė Seimui.

Pavyzdžiui, sakė ministras, nerealu įgyvendinti įstatyme

numatytą principą, pagal kurį vienas leidimas prekiauti alkoholiniais gėrimais išduodamas tik ten, kur gyvena 500 žmonių. Jei dauguma kaimo parduotuvių neturės teisės prekiauti alkoholiu, suaktyvės nelegali prekyba ir naminė degindarys, mano Klimašauskas.

Pagal įstatymą, sakė jis, apie 50,000 uniformuotų Lietuvos pareigūnų neturės teisės nusipirkti alkoholinių gėrimų ir, norėdami tai padaryti, turės bėgti į namus persirengti arba prašyti pagalbos kitų žmonių. Pasak ministro, šias problemas turi reglamentuoti atitinkamų pareigūnų darbo statutai, o ne

JAV Senate antradienį svarstant pakeitimus Senato siūlomame JAV biudžeto projekte buvo atmetas daugumos (Respublikonų) siūlomas projektas sumažinti pajamų mokesčius ir duoti pridėtinį mokesčių nusiraišymą už auginamus vaikus. Tokį pasiūlymą pateikė sen. Phil Gramm (R-Tex) ir rėmė Senato daugumos vadas Bob Dole (kairėje) iš Kansas — konkurentai, siekiant Respublikonų partijos nominacijos į prezidentus 1996 metais. Tačiau šiam pasiūlymui pasipriešino visi 46 Senate esantys demokratai ir 23 respublikonai, įtikinti respublikon sen. Pete Domenici iš New Mexico (dešinėje) argumentu, kad mokesčių mažinimas reikia atidėti kol bus subalansuotas federalinis biudžetas.

Lietuvos kariuomenė menkai aprūpinta

Vilnius, gegužės 17 d. (LR) — Seimo posėdyje gegužės 16 d. Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius sakė, kad „kariuomenės vadas ir Generalinis štabas neturi savo žinioje organo, pajėgaus vykdyti operatyvinę ir net taktinę žvalgybą bei teikti žvalgybinę informaciją, reikalingą valstybės gynybai planuoti ir organizuoti“.

J. Andriškevičius informavo, kad radijo ryšių priemonėmis aprūpinta 65% kariuomenės, tačiau daugelis jų pasenusios, pusę kariuomenės sunkvežimių bei automobilių reikia remontuoti, tačiau sunku gauti dalių, nes kone visi automobiliai skirtingi — jų yra apie 40 įvairių modelių, pagamintų 20 skirtingų gamyklų. Kariuomenė turi tik 6% reikiamos šarvuotos technikos. „Kalašnikov“ sis-

temos šaunamųjų ginklų užtenka, tačiau šaudyti beveik nėra kuo — pasak generolo, kareiviai neturi net viso kovinių šovinių komplekto.

Atsakydamas į Seimo nario Vytauto Landsbergio klausimą dėl Vilniaus ir Šilutės aerodromų, kurie buvo naudojami ir mokymui, ir žvalgybai, bet kurie buvo atimti iš Savanoriškosios krašto apsaugos, Lietuvos kariuomenės vadas pažymėjo, kad kariuomenė dėl šių karinių aerodromų panaikinimo neteko dviejų eskadrilių ir kelių dešimčių aukštos kvalifikacijos lakūnų. Į Seimo nario K. Gašnos klausimą, ar iš šalies kariuomenės bus atleisti kariniai, tarnavę sovietinėje armijoje, J. Andriškevičius atsakė ne.

Seimo narys Kazimieras Uočka sakė, kad praėjusiais metais

Lietuvos kariuomenėje žuvo apie 20 jaunuolių — daugiau negu sovietinėje armijoje per metus žūdavo lietuvių — ir klausė, kiek žuvo šiemet. Generolas atsakė, kad žuvo trys ir karinę tarnybą pašaukti vaikinai. Kalbėdamas apie galimybes sukurti profesionalią kariuomenę, generolas sakė nemąs, kad šiandien dar negalima realiai kalbėti apie profesionalią kariuomenę dėl ekonominių priežasčių. „Reikia žmogui mokėti tokius pinigus, kad jis norėtų tarnauti šioje kariuomenėje“, sakė Jonas Andriškevičius.

Seimo nario Alvydo Baležončio paklaustas, ar nereikėtų labiau saugoti Lietuvos sostinę, kariuomenės vadas atsakė manąs, jog dabartinis kariuomenės dislokavimas neatitinka Lietuvos gynybos planų, nes kariuomenė įsikūrė tuose objektuose, kuriuos paliko sovietinė kariuomenė, o Vilniuje nėra nė vieno tinkamų kareivinių.

Rusija Lietuvai gražins pinigus ir ambasadas

Maskva, gegužės 23 d. — Rusijos ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin gegužės 23 d. telefoniniu paskambinimu Lietuvos ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui pasakė, kad Rusija Lietuvai išmokės bankų sąskaitas, kurias sovietai konfiskavo 1940 m., kai Stalinas okupavo Baltijos valstybes.

Kaip praneša Jamestown Fondo leidžiamas žiniaraštis „Monitor“, Rusijos premjeras sakė, kad Rusija Lietuvai sumokės 10 milijonų dolerių — konfiskuotuosius 7 milijonus, plius 3 milijonus dolerių palūkanų.

Pasak Baltijos žinių agentūros BNS, Viktor Černomyrdin taip pat pasakė, kad Rusijos Užsienio reikalų ministerija pradės derybas dėl buvusių Lietuvos ambasadų Paryžiuje ir Romoje grąžinimo.

Konservatoriai steigs judėjimą „Stabdyk nusikalstamumą“

Vilnius, gegužės 18 d. (LA) — Prezidento Algirdo Brazausko iniciatyva gegužės 15 d. įvyko Lietuvos politinių partijų atstovų ir teisėsaugos institucijų vadovų pokalbis, kaip kovoti su nusikalstamumu, rašo Eivydąs Radvila „Lietuvos aide“.

Susitikimą „Lietuvos aidui“ pakomentuoti sutikęs Seimo narys Vidmantas Žiemelis dartinę teisėsaugos būklę įvertino kaip apverktiną. Lyginant su prieš metus buvusiu padėtimi, per pirmuosius keturis šiu metų mėnesius nusikalstamumas šalyje išaugo 18%.

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos vicepirmininkas teisės klausimams V. Žiemelis sakė nusivylęs susitikimu, nes jame nebuvo padaryta jokių sprendimų, apsiribota tuščių politinių partijų atstovų pabendraavimu ir „pliusiuko įsirašymu“, atseit prezidentas kovoja su nusikalstamumu. „Tikėjimės išgirsti konkrečiai kalbant, kaip bus kovojama su nusikalstamumu, ypač iš teisėsaugos vadovų, tačiau teko nusivilti“, pažymėjo Žiemelis.

Pasak jo, vien tik Vidaus reikalų ministerija nesugebės įvesti tvarkos Lietuvoje, konservatoriai be visuomenės paramos nemato galimybių sustabdyti nusikalstamumą. Dėl to Tėvynės Sąjunga, kaip ir buvo numatyta savivaldybių rinkimų programoje, Tėvynės Sąjungos Sąjungos steigiamosios konferencijoje nutarė įsteigti judėjimą „Stabdyk nusikalstamumą“.

Konferencijoje dalyvavę praktiškai visų miestų ir rajonų tarybų nariai, t.y. žmonių rinkti atstovai, nusprendė, kad padėtis kritiška, valstybė nesugeba užtikrinti žmonių gyvybės, turto saugumo, todėl būtina visuomenei telktis ir padėti valstybei spręsti šias problemas. Konservatoriai siūlo įvairius būdus, kaip įtraukti visuomenę į viešosios tvarkos palaikymą. Vienas jų — Saugios kaimynystės grupės.

Jos gali būti kuriamos kaimuose, gatvėse, namuose, gyvenamųjų namų laiptinėse. Vidmanto Žiemelio nuomone, tokios grupės galėtų pasirūpinti garažų, sandėliukų, sodo namelių, kiemo saugojimu. Jis sakė, kad Vakaruose tokia visuomenės dalyvavimo stabdant nusikalstamumą forma yra labai paplitusi — Didžiojoje Britanijoje panašiose struktūrose dalyvauja net iki ketvirtadalio šalies gyventojų, kaimai išsirenka savo konsteblius (tvarkdarius), kurie operatyviai praneša policijai apie įvairius įvykius, jų teritorijoje pasirodžiusius įtartinius asmenis, atlieka kitą įspėjamąjį darbą.

Žiemelis taip pat pastebėjo, kad deramai nepanaudojama ir SKAT struktūra, iš kurios galima atrinkti vyrus ir juos apmokius, drauge su policininkais leisti patruliuoti gatvėse. Reikėtų, kad oficialūs valstybės pareigūnai — premjeras, prezidentas, vidaus reikalų ministras — suprastų visuomenės paramos būtinybę, o vyriausybė nustatytų tvarką, kaip visuomenė galėtų padėti policijai įveikti nusikalstamumą.

Jis sakė, kad Policijos įstatyme yra numatyta, jog policija gali pasitelkti visuomenines organizacijas viešajai tvarkai palaikyti. SKAT įstatyme taip pat pasakyta, kad savanoriai gali dalyvauti šioje veikloje. Taigi klausimas teisiniu požiūriu išspręstas, tereikia valdžios gero noro.

„Mes su Gediminu Vagnorium dvieme nuo Tėvynės Sąjungos dalyvavę pokalbyje pas prezidentą, tikėjimės, kad kaip tik apie konkrečius būdus, kaip įtraukti visuomenę į šią veiklą, ir bus kalbama, kad bus nagrinėjami mūsų dokumentai su dalykiškais pasiūlymais, kurie jau anksčiau buvo įteikti vyriausybei ir prezidentui. Tačiau pastarasis apie aktyvesnį visuomenės vaidmenį stabdant nusikalstamumą užsiminė tik patioje pokalbio pabaigoje, tarytum tai būtų nauja mintis“, sakė Žiemelis. Žiemelis nesumenkino ir profesionalų vaidmens, primindamas, kad dar pernai Tėvynės Sąjunga buvo pasiūliusi įstatymo projektą, pagal kurį būtų gerinamas teisėsaugos institucijų aprūpinimas, padidinti atlyginimai, nurodant ir konkrečius lešų šaltinius.

Vidmantas Žiemelis sakė, kad konservatoriai kreipėsi į prezidentą, prašydami išnagrinėti pateiktus pasiūlymus, ir tikisi artimiausiu laiku išgirsti šios iniciatyvos vertinimą.

Lietuvos atstovybės išduos kilmės pažymėjimus

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) — Lietuvos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos suteikia teisę išdavinti patvirtintos formos pažymėjimus, pagal kuriuos iš lietuvių kilmės asmenų neimamas mokeskis už vizų išdavimą, prašimą bei už pataisas jose. Anksčiau tokias pažymas galėdavo išduoti tik Krašto Lietuvos Bendruomenės.

Tai padaryta todėl, kad ne visose užsienio valstybėse veikia Lietuvos Bendruomenės, todėl lietuvių kilmės asmeniui gauti tokį pažymėjimą būdavo gana keblu.

Be to, Užsienio reikalų ministerijos vadovų nuomone, diplomatinės ar konsulinės įstaigos pareigūnas yra ne mažiau kompetentingas už krašto Lietuvos Bendruomenę nustatyti ar asmuo yra lietuvių kilmės. Jiems suteikus teisę išduoti pažymėjimus, turėtų mažiau pasitaikyti tokių atvejų, kai vieniems lietuvių kilmės asmenims nemokamos vizos išduodamos, o kitiems atsakoma jas išduoti.

KALENDORIUS

Gegužės 25 d.: Kristaus Dangun Žengimas (Šėtinės); Bėda, Grigalius, Marija Magdalena, Almantas, Jovilė. 1915 m. gimė filosofas dr. Juozas Girnius.

Gegužės 26 d.: Šv. Pilypas Neri, kunigas (1515-1595); Eduardas, Algimantas, Vėjas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DAIL. D. JURGUTIENĖS PARODA

Toronto Anapilio moterų būrelis gegužės 27-28 d. Anapilyje, Mississauga, Ontario, ruošia detroitietės dail. Danguolės Šeputaitės-Jurgutienės kūrinių parodą.

GEORGE PERLES GOLFO TURNYRAS

George Perles, buvusio Michigan State universiteto futbolo komandos trenerio, antras metinis golfo turnyras š.m. birželio 12 d. vyks Western golfo laukuose. Turnyro pelnas skiriamas „Pagalba Lietuvai“ komitetui, vadovaujamam Lietuvos Vyčių Garbės nario Robert Boris.

Tos pat dienos vakare vyks banketas, kuriame dalyvauti kviečiama plačioji lietuvių visuomenė. Dalyvavimo bankete auka – 75 dol. asmeniui. Golfo turnyro mokestis – 225 dol. Pakvietimus ir rezervacijas tvarko Robert Boris. Kreiptis tel. 810-682-0098.

NAUJOS PAREIGOS KUN. W. STANEVIČIUI

Kardinolas Adam Maida š.m. gegužės 19 dieną kun. Walter Stanevičių paskyrė Šv. Perpetuos bažnyčios Waterford, Michigan, laikinuoju administratorium. Kun. Walter Stanevičius yra buvęs Detroito lietuvių Šv. Antano parapijos klebonas. Linkime sėkmės naujose pareigose.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Dievo Apvaizdos parapijos metinė gegužinė š.m. birželio 11 d. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centro patalpose ir kieme. Visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami.

NUKELIAMAS LB APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Atsaukiamas gegužės 28 d. numatytas LB Detroito apylinkės metinis susirinkimas. Susirinkimas vyks po LB apylinkių suvažiavimo ir Politinės konferencijos, š.m. birželio 10-12 d. vyksiančios Washington, DC. I suvažiavimą Washington iš Detroito apylinkės vyks Nijolė Zelwender, Algis ir Liūda Ruginiai, Vytas ir Rama Petruliai, Danutė Petrusėvičiūtė ir Jonas Urbonas. LB Detroito apylinkės metinio susirinkimo vieta ir data bus skelbiamos artimoje ateityje. Susirinkime bus pranešimai iš LB apylinkių suvažiavimo ir Politinės konferencijos.

GRAŽI RUDŽIŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Gegužės 20 dieną, sūnaus Dariaus ir marios Margaret Rudžių namuose, susirinko šeimos nariai ir artimieji švesti Genutės ir Algio Rudžių 40 metų vedybų sukaktį. Pokyliui vadovavusi Margaret Rudienė gražia lietuvių kalba pasveikino dalyvius ir pokylį pradėjo maldą. Vyriausias sūnus Romas paaiškino, kad visi vaikai norėjo pasidžiaugti šia sukaktimi ir ją švesti kartu su tėvelių artimais draugais bei giminėmis. Pirmą šampano taure pakėlė už tėvelių sveikatą ir palinkėjo jiems sulaukti aukštinio jubilėjaus. Giminių vardu kalbėjo Genutės brolis Juozas Orentas,

o draugų – Danutė Jankienė. Genutė ir Algis Rudžiai yra aktyvūs Detroito lietuvių telkinio nariai, užauginę ir mokslą išleidę tris sūnus ir vieną dukrą. Visi yra sukūrę savo šeimas. Genutė ir Algis džiaugiasi keturiais vaikaičiais.

VYTAS MISELIS NAUJOSE PAREIGOSE

Energetikos specialistas inž. Vytas Miselis šį mėnesį pradėjo dirbti Ogden inžinerijos kompanijoje, Southfield, Michigan. Vytas Miselis yra aktyvus Akademinio Skautų sąjūdžio narys ir dviračių sporto mėgėjas. Gyvendamas Pitsburge, Vytas palaikė ryšius ne tik su Pitsburgo lietuvių visuomene, bet aktyviai bendradarbiavo ir su Lietuvos energetikos specialistais.

Im

VASAROS SEZONO ATIDARYMAS „PILĖNUOSE“

Gausus būrys šaulių, jų draugų ir bičiulių, sekmadienį, gegužės 21 d., susirinko „Pilėnuose“ stovyklavietėje, arti Manchester miesto, smagiai praleisti saulėtą popietę pavasario gamtoje. Atsilankiusieji vaišinosi lietuviškais maisto patiekalais ir maloniai pabendraavo. Seimininkavo moterų vadovė Onutė Selenienė, o barą aptarnavo šaulys Antanas Vaitiekus. Muziką visus linksmino Alfonsas Rimba. Buvo ir gausių laimikų traukimai. Švyturiečių vadovė Mykolas Abarius pasveikino visus dalyvius ir kapelioną kun. Alfonsą Baboną, padėjo visiems už pinigines aukas ir dovanas laimėjimams, už skanų maistą – Onutė Selenienė; sešems šaulėms, dvi dienas dirbusioms prie maisto gaminimo, moterų vadovė Onutė Selenienė.

UŽDARYTA ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOS BAŽNYČIA

Sekmadienį, š.m. gegužės 21 d., 9 val. ryto Detroito Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo aukojamos paskutinės šv. Mišios. Ateinančiais metais parapija būtų šventusi 75 metų gyvavimo sukaktį. Labai sumažėjus parapijiečių skaičiui bažnyčia tenka uždaryti. Klebonas kun. Kazimieras Butkus išsaina pensjoną.

Paskutinės šv. Mišias koncelebravo vyskupas Bernard Harrington, klebonas kun. Kazimieras Butkus ir kun. Donald Hanchon iš St. Gabriel bažnyčios. Bažnyčia buvo pilna dabartinių ir buvusių parapijiečių, susirinkusių liudyti šį istorinį įvykį. Paskutinį kartą šioje bažnyčioje aidėjo „Pulkim ant kelių“, „Jėzau, pas mane ateiki“ ir „Sveika, Marija“. Kun. Butkus pamokslė jautriai dėkojo parapijiečiams už talką, paramą jam ir bažnyčiai, už visus per 74 metus atliktus patarnavimus ir darbus. „Bažnyčia atliko savo pareigą ir patarnavimus parapijiečiams ir šiam rajonui. Ankstyvesnės kartos lietuvių patys statė šią bažnyčią savo darbu ir rankomis. Daug darbo, meilės ir prakaito įdėta. Darbas atliktas, dabar reikia eiti tolyn“, – baigė klebonas, atsisveikindamas su visais. Vysk. Harrington, perdavęs kardinolui Adam Maidai palaiminimą, žodyje prisiminė, kad beveik 75 metus ši nedidelė parapija gyvavo pergyvendama ir gerove, ir blogus laikus. 1989 metais vyskupijai šiame rajone uždarant daug bažnyčių, nebuvo žadėta uždaryti šv. Petro baž-

Detroito Šv. Antano lietuvių parapijos taryba. Iš k.: I eil. – renginių vadovė Regina Juškaitė, parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir tarybos narė Stefanija Kaunelienė. II eil. – tarybos pirm. Algis Zaprackas, vicepirm. Robertas Boris, parapijos 75 metų jubiliejinio leidinio redaktorius Stasys Garliuskas, liturginės komisijos vedėjas ir vargonininkas muz. Stasys Slizys. Nuotr. R. Juškaitės

nyčios durų. Ji gyvavo dar šešeta metų, tačiau sąlygos pareikalavo ir ją uždaryti. Vyskupas pranešė, kad Detroito arkivyskupija suteikė leidimą visus bažnyčios įrengimus – altorius, vitražus, suolus, statulas, vargonus ir kt. siųsti Lietuvon. Čia ši bažnyčia savo gyvenimą baigė, o su jos įrengimais pasiuntimu Lietuvon, ji tęs gyvavimą Alytu-

je statomoje bažnyčioje. Baigdamas vysk. Harrington padėkojo kun. K. Butkui už 20 metų jo tarnavimą šiai bažnyčiai ir parapijiečiams. Po Mišių visi susirinkusieji atsisveikino su klebonu kun. K. Butkumi ir vysk. Bernard Harrington. Po to parapijos salėje vyko vaišės.

Regina Juškaitė

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO CENTRO RAJONO SUVAŽIAVIMAS IR KĖGLIAVIMO TURNYRAS

Š.m. gegužės 19-21 d. Lietuvos Vyčių 79 kuopa, veikianti Southfield, MI, prie Dievo Apvaizdos parapijos, globojo L. V. Vidurio centro rajono suvažiavimą ir kėgliaavimo turnyrą. Suvažiavime dalyvavo 65 vyčiai iš 7 kuopų – iš Pensilvanijos, Ohio ir Michigan valstijų.

Gegužės 19 d., penktadienį, vyko susipažinimo vakaras Comfort Inn viešbutyje, Farmington Hill, MI. Priėmimo dalyvavo gražus būrys svečių ir vietinių vyčių.

Gegužės 20 d., šeštadienį, vyko posėdis. Prieš posėdį 79 k-pos pirmininkė Margaret Dapkus sveikino visus atvykusius, linkėjo smagios viešnagės ir sėkmės kėgliaavimo turnyre. Vidurio centro rajono pirmininkė Lilian Petravičiūtė sukalbėjo maldą ir vadovavo susirinkimui. Dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas negalėjo dalyvauti, bet perdavė savo sveikinimus per 25-tos k-pos pirmininką Richard Marks.

Sekė valdybos narių pranešimai, kuopų pranešimai ir ateities darbų svarstymai. Buvo nutarta apdovanoti buvusį vyriausio Michigan State universiteto futbolo trenerį, lietuvių kilmės George Perles, specialiu, Vidurio centro rajono medaliu per 82-ąjį seimą, vyksiantį š.m. rugpjūčio 9-13 d. Novi Hilton viešbutyje, Novi, MI. Seimo komiteto pirmininkas Tim Babbak pranešė, kad pasirošimai seimui vyksta labai gerai. Taip pat pranešė, kad per banketą, kuris įvyks šeštadienį, rugpjūčio 12 d., vyks ir buvusiųjų Šv. Antano mokyklos klasių (nuo 1931 m. iki 1971 m., kol mokyklos durys užsidarė) suvažiavimas.

„Pagalba Lietuvai“ vadovus Robertas Boris pranešė, kad per penkerius metus jau išsiųsta Lietuvon 23 talpintuvai. Jų vertė siekė daugiau 15.5 milijonų dol. Apibūdino naują projektą – siųsti visus Šv. Petro Detroito lietuvių bažnyčios įrengimus: altorius, vargonus, statulas, suolus, kryžiaus kelius ir kt. Lietuvon, Alytaus Šv. Mergelės Marijos Krikščionių pagalbos bažnyčiai, kun. Leonui Jakimavičiui. Reikia lėšų persiuntimo išlaidoms. Vyko aukų va-

jus prie bažnyčių – buvo surinkta 675 dol. Kreipiamės į visuomenę, kad prisidėtų prie šio istorinio L.V. projekto. Antras George Perles golfo turnyras vyks š.m. birželio 12 d., pirmadienį, Western Golf ir Country Club laukuose, Redford, MI.

Uždarymo posėdžio maldą sukalbėjo pirmininkė Lilian Petravičiūtė. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Po pietų vyko kėgliaavimo turnyras, kuriame dalyvavo 63 kėgliautojai. Pirmą vietą laimėjo Lietuvos vyčių 79 k-pa, veikianti prie Dievo Apvaizdos bažnyčios Southfield, MI. Antrą vietą laimėjo 25 kuopa iš Clevelando ir trečią vietą laimėjo 102 k-pa iš Detroito. Vyrų grupės individualinę pirmą vietą laimėjo Chip Newberry iš Southfield, MI. Moterų pirmą vietą laimėjo Laura Farrell iš Cleveland, OH.

Vakare vyko vaišės Dievo Apvaizdos Kultūros centre, Southfield, MI. Vyko havajietiška vakaronė.

Sekmadienį, gegužės 21 d., 9 v.r. šv. Mišios buvo aukojamos Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Buvo įneštos vyčių vėliavos. Šv. Mišios buvo aukojamos už Lietuvos Vyčius. Mišių metu vargonavo ir giedojo Vidas Neverauskas. Skaitinius skaitė Jonas Stanevičius. Šv. Mišias aukėjo kleb. kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Aukos nešė 79 k-pos pirmininkė Margaret Dapkus, 19 k-pos John Baltus ir Brian Johnson. Po šv. Mišių sugiedotas Vyčių himnas ir išneštos vėliavos.

Po Mišių parapijos mažojoje salėje vyko vaišės ir kėgliaavimo turnyro laimėtojų apdovanojimai. Išdavinėtas Tom Bruza pravedė programėlę. Richard Danielak išdalino kėgliaavimo taures ir pinigines premijas. Buvo pranešta, kad ateinančių metų suvažiavimas ir kėgliaavimo turnyras vyks Dayton, Ohio. Laimėtojai džiaugėsi ir buvo patenkinti savo laimėjimais. Visi džiaugėsi smagiai praleidę savaitgalį draugų tarpe. Iki pasimatymo 82-jame seime, Detroito, rugpjūčio 9-13 d.

Regina Juškaitė

ŽENKLI PAGALBA

Šiais metais Lietuvos Vyčiai, remiami Catholic Medical Mission Board (New York), World Medical Relief, Inc. (Detroit) ir daugelio mūsų tautiečių, suorganizavo ir atsiuntė į Lietuvą

du medicinines pagalbas talpintuvus. Tai įvairūs vaistai, ligonių slaugymo priemonės. Šios pagalbos vertė – arti du milijonai dolerių. Tokią didžiulę vertę turinčią labdarą patikėjo pasiskirstyti, t.y., išdalinti, Vilniaus vysk. Caritas organizacijai. Mes, remdamiesi siuntėjų nurodymais, talkinant Vyčių atstovui Lietuvoje A. Basiui bei medicinos komisijai, išdaliname šią labdarą Lietuvos ligoninėms. Tikimės, kad labdara pasieks vargstančius žmones, dažnai neturinčius pinigų vaistų nusipirkti (Lietuvoje vaistai brangūs).

Vilniaus vysk. Caritasi skirtą medicininę pagalbą velti dalina įsteigtoji Caritas vaitinė. Joje dirba savanoriai medikai savo laisvalaikį, negaudami už šį darbą atlyginimo. Šioje vaitinėje vaistų gavo tūkstančiai vyskupijos gyventojų. Jie dėkingi Amerikos geradariams, padėjusiems ne vienam susigrąžinti sveikatą. Ypač geru žodžiu reikia paminėti Lietuvos Vyčių „Pagalba Lietuvai“ vadovą R. Boris, F. Petrauską ir kitus geradarius. Tik Dievas atlygins už jų geras širdis.

Kun. D. Brogys

Vilniaus vysk. Caritas

direktorius

Dr. E. Montvilienė

Vilniaus vysk. Caritas

vedėja

SKUBIAI REIKALINGOS LĖŠOS YPATINGAM PROJEKTUI

Š.m. gegužės 21 d. Detroito uždarytos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios įrengimai bus siunčiami į Lietuvą, Alytuose statomos Šv. M. Marijos Krikščionių pagalbos bažnyčiai, kurios viena koplyčių bus pavadinta Šv. Petro vardu. Šiam dideliame projektui įgyvendinti reikalinga visuomenės skubi parama aukomis persiuntimo išlaidoms, kurios sieks arti 10,000 dol. Šiam projektui pastatytuosius du sekmadienius prie lietuviškų bažnyčių Detroito buvo renkamos aukos. Sekmadienį, gegužės 21 d., prie Dievo Apvaizdos parapijos iš 28 aukotojų buvo gauta 625 dol. Prie Šv. Petro parapijos 44 asmenys paaukojo 634 dol. Per praėjusius du sekmadienius „Pagalba Lietuvai“ gauta 2,230 dol. iš 102 aukotojų.

„Pagalba Lietuvai“ prašo visuomenę dosniai prisidėti prie šio projekto. Kiekviena auką vertinama ir laukiama. Aukos siųsti: Aid to Lithuania, Inc., c/o Robert S. Boris, 4457 Fairway Ct., Waterford, MI 48328. Tel. 1-810-682-0098. Talpintuvus su Šv. Petro bažnyčios Lietuvos siuntimais įrengimais bus kraunamas penktadienį, gegužės 26 d.

DĖKINGI „PAGALBA LIETUVAI“ ORGANIZACIJAI

Dr. G. Dolženko, Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės vyr. gydytojas pareiškia: „Š.m. balandžio 7 d. gavome 145 dėžių labdaros siuntą. Jūsų pridėta anketa užpildėme ir išsiuntėme. Siuntą gavome idealiai tvarkingą. Tuo pačiu Jums dėkoju, visų ligoninės gydytojų ir mūsų mažųjų pacientų vardu, už rūpestį ir begalinę globą. Medikamentai labai geri ir naudingi mūsų ligoniams. Dar kartą labai ačiū.“

Dr. Juozas Drobnys, Vilniaus municipalinės greitosios pagalbos stoties vyr. gydytojas ir Paulius Bindokas, medikas konsultantas, rašo:

„Iš Lietuvos Vyčių gavome medikamentus, siųstus Vilniaus municipalinei greitosios pagalbos stotiai. Patvirtinimo laiškas ir padėka buvo siųsti. Antanui Basiui, jūsų atstovui Lietuvoje. Šia proga norim perduoti mūsų dėkingumą Jūsų organizacijai už medicininę paramą Lietuvos respublikai. Da-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/4 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija priima straipsnius ir nuotraukas. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

bartinėje ekonominėje padėtyje ši parama yra ypač svarbi ir laukiama. Prašė atsiųsti sąrašą mums būtinai reikalingų medikamentų, kad galėtume teikti aukštesnio lygio sveikatos patarnavimą vilniečiams. Neturime vaistų, reikalingų širdies veikimo pagerinimui. Visuomet galime naudoti asmeniškos apsaugos priemones – pirštines, akinius ir kt. Pirštines, kurias gavome su ankstyvesne siunta, buvo labai geros, tik jų mažai turime. Mums labai reikalingi mokymai mane kenai, nes dabar vadovauju kursams ir jie būtų labai naudingi. Dėkojame už vertingą pagalbą.

Paruošė Regina Juškaitė

KAUNE BUS PAMINKLAS R. KALANTAI

Kauno architektų taryba svarstė ir patvirtino projektą paminklo, skirto 1972 metais Muzikinio teatro sodelyje susideginusio Romo Kalantos atminimui. Paminklą, kuris žymės „gyvojo fakelo“ istorinę vietą, kuria skulptorius Robertas Antinis ir architektas Saulius Juškys.

(LR, 03.14)

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
8330 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIDŽIAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakareis ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. (312) 434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. 7 v. v., antr. 9 v. r. 12, ketvd. 12-4 v. p.p., penkt. 12-6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 588-7755

ARAS ŽLIUBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

IŠEIVIJAI LIETUVOS IVAIZDŲ KARO METAIS KURĖ SSKP ir KGB

Archyvuose esantys Lietuvos komunistų partijos dokumentai rodo, kaip Antrojo pasaulinio karo metais buvo stengiamasi palenkti į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos pusę užsienyje gyvenančius lietuvius, panaudoti juos Sovietų Sąjungos interesams.

Tiems ryšiams nuolat dirgavo V. Dekanozovas — pagrindinis Lietuvos aneksijos organizatorius. Būtent V. Dekanozovas karo metais siuntinėjo direktivą Antanui Snieckui, Justui Paleckui, Mečislavui Gedvilui.

Tomis direktyvomis buvo siekiama suformuoti Amerikos žemynėje gyvenančių lietuvių nuomonę, jog būtina suskaldyti „reakcinių“ elementų formuojamą antisovietinį frontą, siekti, kad būtų greičiau atidarytas antras frontas Europoje ir kad nugalėjus Vokietiją, Lietuva taptų Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos sudėtine dalimi.

Šiems ryšiams stiprinti Lietuvos komunistų partijos CK ir Jungtines Amerikos Valstijas pasiuntė Povilą Rotomskį. Dirbdamas SSRS konsulate Niujorkoje, jis vykdė visas V. Dekanozovo, A. Snieckaus, J. Paleckio ir, aišku, saugumo direktivų. P. Rotomskio pagrindinė atrama Amerikoje — „pažangūs“ lietuviai (komunistinės organizacijos).

Jau karo pradžioje, 1941 m. liepos 14 d., A. Snieckus ir J. Paleckis išsiuntė laišką į Jungtines Amerikos Valstijas Antanui Bimbai ir Rojui Mizara. Jame rašoma: „norime užmegzti su Jumis bendradarbiavimo ryšius, prisidėti prie antifasistinio judėjimo sustiprinimo Amerikos lietuviuose...“

Labai pageidautina greit gauti informacinį laišką apie Amerikos lietuvių įvairių srovių reagavimą į dabartinę padėtį. Atsakymas atsikrėję greitai. Jame D. Šolomskas, R. Mizara ir A. Bimba rašo: „Didžiai nudžiugome, kad užmegzėme ryšius... Tarpe Amerikos lietuvių atvirai veikia Hitlerio agentai. „Naujienos“, „Keleivis“, „Draugas“, „Vienybė“ — visa socialistų, klerikalų, tautininkų spauda nuolat niekina Tarybų Lietuvą, jos veikėjus... hitlerininkai skelbė, kad Justas Paleckis mirė, kad Petras Cvirka, Liudas Gira ir jo sūnus sėdi Vilniuje kalėjime... kad Pijū Glavecką, Salomėją Nėrį patys bol-

ČESLOVAS JUOZAPAITIS

ševikai nužudė... Mums reikalinga kuo daugiau žinių apie Lietuvą, kad sėkmingiau vesti kovą prieš Hitlerio agentus lietuviuose Amerikoje...“

1941 m. rugpjūčio 28 d. A. Snieckus ir Sovietų Sąjungos liaudies komisarių tarybos igaliotinis Lietuvai N. Pozdniakovas išsiuntė raštą VKP(b) CK sekretoriui A. Ščerbakovui. Jame išdėstoma nemažai pageidavimų.

Tarp jų: „Pavesti užsienio kalbų leidyklaif suformuoti lietuvių sekciją populiarios ir masinės politinės literatūros leidimui, praveisti per Visasvenginį radiją Pabaltijo respublikų visuomenės veikėjų radijo mitingą; žinant, kad Amerikoje gyvena apie 1,5 mln. lietuvių, organizuoti JAV lietuvių tarpe propagandinius renginius, siekiant greitesnio Lietuvos išvadavimo iš vokiškojo fašizmo ir konkrečios paramos suveikimo Tarybų Sąjungai, kovojant su hitlerine Vokietija. Siūloma apitlerinti keletą Lietuvos žurnalų darbui Amerikos lietuvių komunistinėje ir progresyvioje spaudoje“.

Su grifu „visiškai slapta“ paruoštas „Klausimynas“, skirtas Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių telkinimams.

Štai keli iš tų klausimų: „JAV lietuvių kolonijų vadovaujančios figūros, trumpi biografiniai duomenys ir charakteristikos; organizacijos, kovojančios už buržuazinės Lietuvos atkūrimą, jų konkreti veikla, diplomatiniai užkulisai, vaidmuo, struktūra, partinis kryptingumas, vadovaujančių šių organizacijų sudėtis:“

a) Lietuvos išvadavimo sąjungos, b) Lietuvos išvadavimo fondo, c) Lietuvos tautinės sąjungos, d) Lietuvos nacionalinio komiteto Europoje (o ypač buvusių JAV diplomatų — Žadeiko, Budrio ir kt.) veikla; kokių būdu vadovaujantys asmenys palaiko ryšius su savo bendraminčiais Lietuvoje, kokie ryšių kanalai per neutralias šalis (Švediją, Pietų Ameriką, Ispaniją) ir bažnytinę liniją“.

1941 m. rugsėjo 1 d. LKP(b) CK sekretorius A. Snieckus ir VKP(b) CK ir SSRS liaudies komisarių tarybos igaliotinis Lietuvai N. Pozdniakovas išsiuntė slapta laišką SSRS liaudies komisarių tarybos pirmininko pavaduotojui V. Dekanozovui.

Jame apžvelgiama Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių veikla ir siūloma pasiūlyti Sovietų Sąjungos pasiuntinybę Amerikoje darbuotoja lietuvių, sugėbanti, prisidengus kultūrine veikla, organizuoti ir koordinuoti politinę veiklą tarp JAV lietuvių. Šiam darbu rekomenduojamas Povilas Rotomskis.

1941 m. spalio 26 d. slaptoje pažymoje, adresuotoje V. Dekanozovui, J. Paleckis aptaria kontrpropagandos bei antihitlerinio bloko klausimus, siūlo plačiau panaudoti kūrybinių darbuotojų produkciją.

1942 m. vasario 16 d. slaptoje laiške Nr. 49/35 J. Paleckis išdėsto jau gerokai platesnę veiklos programą — plačiau panaudoti Užsienio reikalų liaudies komisariato ir NKVD dokumentus, skirti Jungtinių Amerikos Valstijų kairiųjų lietuvių spaudai: nuolatinius korespondentus: P. Cvirka, J. Marcinkevičių ir L. Girą; duoti nurodymus Sovietų Sąjungos misijai Švedijoje dėl TASS'o medžiagų publikavimo laikraštyje „Deutsche Zeitung in Ostland“; medžiagas iš Jungtinių Amerikos Valstijų spaudos plačiau panaudoti Informacijų biuro veikloje, o kopijas perduoti NKVD; užklausti Fedušiną (generalinį konsulą Niujorkoje) apie JAV lietuvių veiklą, kuri buvo patikėta komandiruotam P. Rotomskui.

P. Rotomskis 1942 m. liepos 18 d. laiške nurodo: „Imantis plėsti antihitlerinį frontą, tuojau tenka susidurti su lietuviškų antitarybinių grupių nusistatymu. Stipriausi iš jų klerikalai su „Draugu“, „Amerika“, „Darbininku“, „Garsu“, „Lietuvių žiniomis“ ir kt. Po jų eina dinamieji socialistai su „Naujienomis“, „Keleiviu“, „Naująja gadyne“; fašistai su „Vienybė“, „Dirva“, „Amerikos lietuviu“.

Klerikalai visam lietuviškam antitarybiniam frontui duoda toną. Prie jau turėtų nemenkų jėgų jiems prisidėjo Pakštas, kun. Prunskis, kun. Barauskas, Vaičiulaitis. (...) Tie vadinamieji tremtiniai yra svarbiausias arkliukas, kuriuo klerikalai, socialistai ir fašistai įdėdina per paskutinį pusmetį. Greit tas sąrašas laikraščiuose turės baigtis, nes jau praleista apie 11,000 vardu, o iš viso sakosi turi 12,000...“

1942 m. iš Maskvos į Jungtines Amerikas Valstijas skriejo telegramas, laiškas, nuotraukos rinkiniai. Jų autoriai — M. Gedvilas, J. Žiugžda, J. Paleckis, J. Šimkus, V. Reimeris, A. Venclova, Vl. Mozūriūnas ir kiti. Visa siunčiama produkcija skirta JAV komunistinei spaudai.

1943 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

kanozovui.

Jame apžvelgiama Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių veikla ir siūloma pasiūlyti Sovietų Sąjungos pasiuntinybę Amerikoje darbuotoja lietuvių, sugėbanti, prisidengus kultūrine veikla, organizuoti ir koordinuoti politinę veiklą tarp JAV lietuvių. Šiam darbu rekomenduojamas Povilas Rotomskis.

1941 m. spalio 26 d. slaptoje pažymoje, adresuotoje V. Dekanozovui, J. Paleckis aptaria kontrpropagandos bei antihitlerinio bloko klausimus, siūlo plačiau panaudoti kūrybinių darbuotojų produkciją.

1942 m. vasario 16 d. slaptoje laiške Nr. 49/35 J. Paleckis išdėsto jau gerokai platesnę veiklos programą — plačiau panaudoti Užsienio reikalų liaudies komisariato ir NKVD dokumentus, skirti Jungtinių Amerikos Valstijų kairiųjų lietuvių spaudai: nuolatinius korespondentus: P. Cvirka, J. Marcinkevičių ir L. Girą; duoti nurodymus Sovietų Sąjungos misijai Švedijoje dėl TASS'o medžiagų publikavimo laikraštyje „Deutsche Zeitung in Ostland“; medžiagas iš Jungtinių Amerikos Valstijų spaudos plačiau panaudoti Informacijų biuro veikloje, o kopijas perduoti NKVD; užklausti Fedušiną (generalinį konsulą Niujorkoje) apie JAV lietuvių veiklą, kuri buvo patikėta komandiruotam P. Rotomskui.

P. Rotomskis 1942 m. liepos 18 d. laiške nurodo: „Imantis plėsti antihitlerinį frontą, tuojau tenka susidurti su lietuviškų antitarybinių grupių nusistatymu. Stipriausi iš jų klerikalai su „Draugu“, „Amerika“, „Darbininku“, „Garsu“, „Lietuvių žiniomis“ ir kt. Po jų eina dinamieji socialistai su „Naujienomis“, „Keleiviu“, „Naująja gadyne“; fašistai su „Vienybė“, „Dirva“, „Amerikos lietuviu“.

Klerikalai visam lietuviškam antitarybiniam frontui duoda toną. Prie jau turėtų nemenkų jėgų jiems prisidėjo Pakštas, kun. Prunskis, kun. Barauskas, Vaičiulaitis. (...) Tie vadinamieji tremtiniai yra svarbiausias arkliukas, kuriuo klerikalai, socialistai ir fašistai įdėdina per paskutinį pusmetį. Greit tas sąrašas laikraščiuose turės baigtis, nes jau praleista apie 11,000 vardu, o iš viso sakosi turi 12,000...“

1942 m. iš Maskvos į Jungtines Amerikas Valstijas skriejo telegramas, laiškas, nuotraukos rinkiniai. Jų autoriai — M. Gedvilas, J. Žiugžda, J. Paleckis, J. Šimkus, V. Reimeris, A. Venclova, Vl. Mozūriūnas ir kiti. Visa siunčiama produkcija skirta JAV komunistinei spaudai.

1943 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

nes Amerikos Valstijas skriejo telegramas, laiškas, nuotraukos rinkiniai. Jų autoriai — M. Gedvilas, J. Žiugžda, J. Paleckis, J. Šimkus, V. Reimeris, A. Venclova, Vl. Mozūriūnas ir kiti. Visa siunčiama produkcija skirta JAV komunistinei spaudai.

1943 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

423 m. kovo 5 d. iš New Yorko P. Rotomskis į Maskvą išsiuntė JAV „reakcinių“ lietuviškų organizacijų vadovų sąrašą. Jame net 55 pavardės. Štai kai kurios iš tų pavardžių su ten pateiktais apibūdinimais: „Vytautas Abraitis — advokatas, jaunas, aktyvus. Jonas Valaitis — buvęs laikraščio „Vienybė“ redaktorius, turi pusvalandžio radijo laidą lietuvių kalba. Juozas Vaskas — daktaras, kunigas, lietuviškojo katalikiškojo katedros rektorius, net kelių klerikalinių organizacijų valdybos narys. Aktyvus ir įtakingas. Vladas Vencius — medicinos daktaras, fašistas, smetonininkas, Nacionalistų sąjungos (tautininkų) pirmininkas. Gyvena Bruklne. Pas jį dažnai lankosi Smetona, Tūbelienė. Martynas Gudelis — Lietuvoje buvo esęs. Po pasikėsinimo prieš Voldemarą pabėgė į užsienį. Dalyvavo Ispanijos pilietybės kare, aktyviai ten dalyvaudamas anarhistinių organizacijų veikloje. Vėliau susidėjo su trockistais. Dabar dirba „Naujienų“ laikraščio redakcijoje. Juozas Karalius — aktyvus ir įtakingas kunigas, kunigų susivienijimo pirmininkas, kity klerikalinių organizacijų valdybos narys. Antanas Maceika — visų lietuviškųjų reakcinių organizaci-

SVARBUS IŠEIVIJOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS VILNIUJE

JURGIS JANUŠAITIS

Š. m. gegužės 28 - birželio 3 d. Vilniuje įvyks svarbus išeivijos lietuvių suvažiavimas. Jam vadovauja Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir Žmogaus bei piliečio teisių ir tautybių reikalų komiteto narys R. Markauskas. Iš gautos informacijos matyti, kad suvažiavime dalyvaus dvi komisijos: Išeivijos ir Seimo bei Pilietybės. Neaišku, kokias problemas tos komisijos spės, tačiau, atrodo, kad Pilietybės komisija svarstys užsienio lietuviams svarbias pilietybės problemas, o Išeivijos ir Seimo komisija ieškos būdų, kaip sekmingiau koordinuoti išeivijos veiklą.

„Pilietybės“ komisijoje vicepirmininko pareigas eina PLB valdybos vicepirmininkas Rimas Česonis. Jis PLB valdybai ir atstovaus minėtose komisijose. Tad, šiam suvažiavimui artėjant, mintimis dalinamės su Pilietybės komisijos vicepirmininku Rimu Česoniu.

— **PLB Valdybos didelių pastangų dėka Lietuvos Respublikos prezidentas dekretu sudarė specialią komisiją užsienio lietuvių pilietybės klausimams. Ši komisija koks gi tos komisijos tikslas?**

— Į klausimą, koks yra pagrindinis komisijos tikslas, leiskite atsakyti prezidento žodžiais, jo paskelbtame dekretе: „atsižvelgdamas į PLB kreipimąsi, sudarau šią komisiją Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti“. Žodžiu, komisijos uždavinys yra parengti tokias pilietybės įstatymo pataisas, kuriose atspindėtų už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių siekis — Lietuvos pilietybę turi būti pripažinta kiekvienam, užsienyje gyvenančiam lietuviui, be jokių komplikuočių „atstatymo“ procedūrų, be jokių ypatingų „biurokratizmo kryžiaus kelių“.

— **Ar komisija darba jau pradėjo?**

— Per paskutiniuosius porą mėnesių komisijos nariai buvo paprašyti peržiūrėti visus pilietybės įstatymo straipsnius, taip pat pilietybės įstatymo įgyvendinimo tvarkos nuostatus ir pateikti savo pataisas bei nuomones minėto suvažiavimo Vilniuje, Pilietybės komisijos svarstytose, gegužės 29 - birželio 1 d. Tam pasiruošta.

— **Jūsų nuomonė apie dabar veikiančią Pilietybės įstatymą?**

— Kad lengviau būtų suprasti, kodėl daug užsienio lietuvių nėra patenkinti dabartiniu įstatymu, noriu pacituoti šią vėliausią pataisą, priimtą 1993 m. gruodžio 7 d.: „Lietuvių kilmės asmenys, prieš 1940 m. turėję LR pilietybę, ir jų vaikai, taip pat kiti asmenys, iki 1940

m. birželio 15 d. turėję LR pilietybę, jei jie nėra repatrijavę iš Lietuvos ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, LR pilietybę atstato, raštu pareiškę LR vidaus reikalų ministerijai ar LR diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra LR piliečiai ir pateikę patvirtinančius įrodymus. Jiems netaikomos šio straipsnio pirmosios dalies ir Pilietybės įstatymo I straipsnio I punkto išlygos. (Šis sakinyss konstatuoja, kad jiems nereikia atsisakyti įgytos kitos valstybės pilietybės).

Kodėl tik „vaikai“, galėtų būti įjungti ir vaikaičiai? Kas tie „kiti asmenys“? Kodėl reikia spėti? Kodėl diskriminuoti „repatriantus“? Kuo jie skyrėsi nuo tų lietuvių, kurie, sakykim, nelegaliai pabėgo į Vokietiją? Ar tik tuo, kad vieni bėgo su dokumentais, o kiti be?

O kaip su tais lietuviams, kurie pasitraukė iš Lietuvos prieš 1940 m. birželio 15-tą? Ar tuo nenurašysim daugybę Pietų Amerikos lietuvių? Ar žodis „atstato“ nėra užgaunantis užsienio patriotui lietuviui? Raštu pareikšti prašymą automatiškai sukelti problemų Australijos lietuviams, nes jie tokiu būdu automatiškai gali prarasti Australijos pilietybę. Ką reikia „pateikti patvirtinančius įrodymus“. Ar tai čia neprasideda „kryžiaus keliai“? Bandysiu pakviesti į komisijos posėdį buvusį „Dirvos“ redaktorių Balį Gaidžiūną, kuris yra šitaip išsitarsęs apie Lietuvos biurokratus: „Grižęs atgavau pilietybę. Bet priregistruoti žada tik po metų. Tad negaičiu nei turto turėti ir šis butas ir telefonas svetimu vardu, nei balsuoti. Tai koks gi aš pilietis“?

— **Ar komisija ilgai posėdžiaus?**

— Esu nuomonės, kad vienos savaitės posėdžiams neužteks. Mums dar reikės kartą susitikti Vilniuje, prieš įteikiant galutinį pataisų projektą prezidentui 1995 m. rugsėjo 1 d.

— **Ar turite vilties, kad Lietuvos Seimas į komisijos siūlymus atsižvelgs ir šiame darbe pasieksite laimėjimų?**

— Kadangi komisijos sudėtyje yra 2 Seimo nariai, vienas jų mums palankus, šios komisijos pirmininkas, o taip pat Seimo žmogaus ir piliečių teisių bei tautybių reikalų komiteto pirmininkas R. Markauskas. Kitas — žinomas pilietybės įstatymo pataisų oponentas V. Petrauskas, tai tikiu, kad, jeigu jiems pavyks suderinti savo nuomones, prieš 1940 m. turėję LR pilietybę, ir jų vaikai, taip pat kiti asmenys, iki 1940

St. Petersburg, FL, veikiančios lietuvių. Iš kairės: sol. Roma Mastienė, Aldona Šulaitienė, Janina Gerdvilienė — Lietuvių fondo igaliotinė, ir Marytė Miklienė.

I. LUKOŠEVIČIENEI — GARBĖS PROFESORĖS VARDAS

Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerija nusprendė įkurti Paliatyvosios medicinos draugiją, kuri teiktų medicininę bei moralinę paramą laukiantiems mirties. Posėdyje dalyvavusi pagrindinio pranešimo autorė, socialinių mokslų magistrė iš Toronto (Canada) Irena Lukoševičienė gausiai susirinkusiai auditorijai kalbėjo apie medikų ir artimųjų bendravimą su mirties laukiančiu ligoniu, apie žmogaus pasirengimą ramiai mirčiai ir artimųjų išgyvenimus.

I. Lukoševičienė sakė, kad įkūrus Paliatyvosios medicinos draugiją, nepriklausomą nuo valstybinių struktūrų, bus galima labai daug kam ir nuosirdžiai padėti paskutinę gyvenimo valandą. Svarbu, kad ta idėja plistų: kurtųsi paliatyvosios medicinos skyriai ligoninėse ir bent didžiuosiuose miestuose bei rajonuose būtų steigiami slaugos namai nepagydomiems ligoniams ar seniams vienišiams.

Irena Lukoševičienė, turinti 37 metų socialinio darbo patirtį, nuo pat Nepriklausomybės atgavimo vis skuba į Lietuvą: šis — jau aštuntas kartas. Nuo 1990 m. jau 18 mėnesių skaito paskaitas Kauno medicinos akademijoje, Vytauto Didžiojo universitete, susitinka su mokytojų ir medikų auditorijomis. Neatsitiktinai tad ir KMA įsteigta Slaugos ir socialinės rūpybos katedra. Neseniai Lietuvą pasiekė ir I. Lukoševičienės knygelė „Gyvenimo ciklai“, kurioje autorė pasidalijo savo mokslo ir darbo patirtimi.

Gegužės 10 d. Kauno Medicinos akademijoje Irenai Lukoševičienei buvo suteiktas garbės šime tobulą pilietybės įstatymo pataisą, Seimas po gal ilgų debatų priims.

— **Kokios Jūsų komisijos darbo sąlygos bus Vilniuje?**

— Negaliu kalbėti už kitus komisijos narius, bet man, kaip PLB valdybos vicepirmininkui, yra korektiški ir malonūs. Prezidentas A. Brazauskas ne kartą yra užsiminęs apie Pilietybės įstatymo netobulumą užsienio lietuvių atžvilgiu ir nemažas Seimo narių skaičius yra mums palankūs.

— **Kokios Jūsų komisijos darbo sąlygos bus Vilniuje?**

— Posėdžių metu būsime apgyvendinti „Draugystės“ viešbutyje. Yra suplanuoti susitikimai su Seimo pirmininku, premjeru ir prezidentu. Visi susitikimai daugiausia vyks Seimo rūmuose. Visą komisijos narių išlaikymą padengia Lietuva. Visas kitas išlaidas dengs PLB, Kraštų valdybos ir atskiri nariai.

— **Dėkojame už pareikštas mintis, linkime darbingų posėdžių ir kuo geriausių rezultatų užsienio lietuviams.**

profesorės vardas.

Prieš porą metų Lietuvos Žemės ūkio akademija garbės daktaro vardą yra suteikusi Petrui Lukoševičiui, kuris taip pat nuo pat Lietuvos valstybingumo atkūrimo pradžios rūpinasi žemdirbių likimu.

Petras Lukoševičius, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos igaliotas, prieš trejetą metų Vilniuje, Seimo rūmuose, įkūrė PLB atstovybę, per kurią likimų išlaikyti lietuvių palaiko ryšius su Tėvyne.

(LA, 05.11)

IŠEIVIJAI LIETUVOS IVAIZDĮ KURĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

Nurodoma, jog suvažiavimą paruošė R. Mizara su savo artimiausiais pagalbininkais: M. Šolomsku, J. Gasiūnu, K. Petrikiene, K. Stanislovaitiene.

Svarstant suvažiavimo rezoliuciją, A. Bimbai ir A. Mizarai iškilio abejonių: „... ar reikia rezoliucijoje pabrėžti, kad suvažiavimas pasisako už tarybų Lietuvą? Jie bandė įrodyti, kad taktiniais sumetimais geriau pasisakyti už laisvą Lietuvą. „Aš, žinoma, — rašo. Rotomskis, — primygtinai tvirtinau, jog būtina pasisakyti už tarybų Lietuvą, nes laisvosios Lietuvos lozungas dabartiniu metu yra nepakankamai aiškus, nes už jo slypi mūsų priešai“.

1943 metais J. Paleckis per radiją kreipėsi į Amerikos lietuvių, ragindamas susivienyti bendrai kovai prieš fašizmą, ypač akcentuodamas: „Galutinai išsklaidykite nuodus melagingo ir šmeižto propagandos prieš Tarybų Lietuvą ir Tarybų Sąjungą, kuriuos taip apčiai paskleidė Amerikos lietuvių tarpe įvairūs fašistų agentai. Demaskuokite šių šmeižtų platintojus“.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komerčinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, igaliojimus notarizuojam veltui.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi),

kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus,

mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių

koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai,

vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta,

kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos,

majonezas, riešutai (išlūskinti), konservuoti žirneliai,

konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas,

multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY

6253 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patamauja įvairių nuosavybių

pirkime bei pardavime, mieste ir

priemiesčiuose. Suinteresuoti

skambinkite:

BUDRAIČIUI

Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971

Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

McHenry, 90 min. į šiaurės vakarus nuo

Chicago parduodama vasarinė sėklė: 53

pėdos pakrantės; ramu; 30 pėdų lėptas;

namas didelis, 3 mieg., 1½ vonios kamb.; rytų

pusėj virtuvė, vakarų pusėj atvira veranda; 20

pėdų pantonis laivėlis. \$149,900. Kreip-

tis 312-751-1363. Kalbėti angliskai.

FOR RENT

CAPE COD, HYANNIS

Išnuomojamas didelis butas

vasarai; 3 mieg., virtuvė. Netoli

jūros. Kreipitis: 508-771-5050

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dir-

bu ir užmiesty. Dirbu greitai, garan-

tuotai ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit

pas mus už apdraudą nuo ugnies,

taip pat ir už automobilio

draudimą.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Tel. (708) 424-8654

(312) 581-8654

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MA-

ŠINAS, ŠALDYTVUVOS, ŠILDYMO

SISTĖMAS, VIRYKLAS, ORO VĖ-

SINTUVUS.

H. Džekys

Tel. 585-6624

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių

apkalimai (siding): medžio, alu-

miniaus ir kt. Turiu darbo

draudimą. R. Jankauskas,

tel. 708-969-2658.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

MALDA LIETUVAI. Lietuviškų nuotraukų albu-	
mas, lietuvių, anglų, vokiečių kalbomis.	
Juozas Polis, 175 psl.	\$14.00
PABUK, VARNĖNE, SVEČIUOSE. Naujausia	
Jono Minelgos eilėraščių knyga. 64 psl.	\$5.00
KALBĖKIM LIETUVIŠKAI. Paveiksluotas	
vadovėlis vaikams mokintis lietuvių kalbą.	
Nijolė Mackevičienė. 88 psl.	\$5.00
ABECĖLĖ. Dang. Stončiūtė-Kuolienė. 55 psl.	\$5.00
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MĖNUL.	
Apsaka. Danutė Bindokienė. 63 psl.	\$6.00
MANO ŽODYNAS. Didelio formato lietuvių-anglų	
kalbomis. Richard Scarry. 92 psl.	\$20.00
LIETUVIŲ PERIODIKA VAKARŲ EUROPOJE	
1944-1952. J. P. Palukaitis. 287 psl.	\$20.00
ČIURLIONIS: Painter and composer. Stasys Goš-	
tautas. 558 psl.	\$25.00
ŠV. MIŠIŲ GIESMĖS. Vincas Mamaitis. 22 psl.	\$2.00
MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISEJA. Sibiran	
tremtinio atsiminimai. Povilas Šilas. 320 psl.	\$8.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944	
KAUNE. Ant. Dundzila. 96 psl.	\$4.00
KAZYS BIZIAUSKAS. II d. Monografija. Redagavo	
Pranas Zunde. 430 psl.	\$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO. III d. Atsiminimai. La-	
das Tulaba. 391 psl.	\$10.00
ŽEMAITĖ AMERIKOJE. Disertacija. Dalia Norei-	
kaitė-Kučėnas Ph. D. 167 psl.	\$20.00
LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Daumantas. 247 psl.	\$12.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS. Apsakymai. Nij.	
Jankutė. 192 psl.	\$7.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vac.	
Biržiška. Red. St. Vaškevičienė. 280 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygą paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta knygos kaina ir pasiuntimo išlaidos. Illinois gyventojams pridėdama State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

„Pagalba Lietuvai“ konferencijoje gegužės 13-14 d. Čikagoje susitiko „Bridges“ žurnalo bendradarbis Jeanne Dorr (kairėje) iš Philadelphia, PA, ir Ramunė Kubiliūtė, Chicago, IL.

Nuotr. G. Valentukonio

MIELAŠIRDINGA ŽEMAITĖ

HENRIKAS KUDREIKIS

Beldžiasi žemaitė Janina Navickaitė į valdžios vyrų, inteligentų duris, ji tokia „trenktą“ ir įkyri. Niekas negirdi. Ponai ramiai geria kavą, filosofuoja, o tuo metu po tais pačiais namais kanalizacijos vamzdžiuose guli žmonės.

Janina Navickaitė gimė netoli Plungės esančiame Nugarių malūne. Ji dirba „Carite“, rūpinasi valkatomis, alkoholikais, negerbtinu visuomenės sluoksniu. 1993 m. spalio mėn. Janina suorganizavo Vilniaus geležinkelio stotyje Vargdienių konferenciją, kurios „egzotiški“ dalyviai sukėlė didelį žurnalistų susidomėjimą. Akciją rėmė savaitraštis „Amžius“, apsilankė ir rašytojas Kazys Saja, prisipažindamas, kad ir jis yra ubago vaikas.

Iš pasikalbėjimo „Žemaičių saulutėje“ su Kristina Paulauskaite matosi, kad Janina turėjo gerą darbą, dirbo kopijavimo techniko spaudos grupėje, nes čia gerai mokėdavo. Prasi-dėjo pornografiją. Ją siūsdavo į Rusiją, paskui pasklido ir Lietuvos kioskuose. Nuo to darbo jai pradėjo darytis bloga.

Toliau ji kalba: „Mečiau viską ir su draugais susibūrėme kapinėse. Tai pabėgimas nuo siaubingos visuomenės. Vėliau tapau gatvių šlavėja. Pamačiau si gatvių gyvenimo klaukumą, stojau į „Caritą“, bet ten buvo tokia nuostata – neaparnauti valkatų ir alkoholikų – tik gerus žmones. Aš pirmoji pradėjau laužti ledus. Sakau: „Jie valgyti nori, apsirengti“. O čia dar ir rusai. Sakau: „Kristus irgi buvo ne lietuvis. Žydas“. Vykio žiauri kova tarp darbuotojų, buvau vadinama išdavike. Mirus pirmininkei Žilinskienei, kitą dieną man užtrenkė duris ir „Caritas“ pirmininkas sakė: „Nereikia mums daryti“. Tada nueėjau į savo parapijos koplyčią. Į koplyčią ateina vien valkatos. Jie kreipiasi į mane: „Pirmininke“. Sakau: „aš ne pirmininkė – esu tavo sesuo, tu mano brolis“. Jie nenukrito iš kitos planetos. Tai yra mūsų, tėvai, broliai, sesės. Manęs klausia, kodėl katinus laikau, juk jie ligas nešioja. Jie yra mūsų civilizacijos aukos, jie spardomi, vadinami bjaurybėmis. O juk visi – Dievo kūryba“.

„Kelio pirmyn nėra, neat-sigręžus atgal į pūvantį brolį“, – tai „Dienos“ antraštė (nr. 43-95). Tai šiandien jau sesele vadinamos Janinos Navickaitės žodžiai. Ją šiandien žino ir myli visi Lietuvos atstumtieji. Į jos mažytėlę koplyčią Vilniaus Trakų gatvėje susirenka visuomenės nepriimantieji valkatos, buvę vagys, žmogžudžiai, prasigėrę varguoliai. Ir randa čia jie ne tik duonos kąsnelį, ar drabužį, bet ir gerumą, kurio reikia mums visiems, o ypač jiems, atstumtiesiems broliams. Ir ne vienam, pabuvusiam šioje koplytėlėje, širdyje susipindo vilties ir gerio spindulėlis, kuriuos įžiebė ji – Lietuvos vargetų šventoji, sesuo Janina – rašo Janina Suščiavičiūtė.

Į koplytėlę valkatos ateina kasdien. Ateina supjaustyti, išsivilioję purve, nelaimingi. Neseniai pas ją atėjęs vienas vyriškis, penkerius metus at-sėdėjęs kalėjime už grupinę vagystę. Rūpybos skyriuje jam tarė: „Vogei, sėdėjai, už ką tau duoti butą ir darbą?“ O kur tam klipatai nusiprausti, išsiskalbti? Ir tokie klipatos eina pas Janiną. „Juk aš negaliu būdama su Kristaus ženklų pasakyti jam: ‘šiandie gavai kelnes, po pusės metų atėjęs gausi marškinius’“, kalba Janina.

Buvo bandoma ją iškelti iš koplyčios. „Daug nepatenkin-tų, ką aš darau“. „Tu šventąja nori būti“, kiti prikaišioja. „O kodėl ne?“ Aš nesakau: „Oi, jūs mano mažutėliai, var-guolėliai“. Nėra tai marmela-dinis gerumas. Aš elgiuosi su jais, kaip motina, viena ranka glostau, kita baudžiu. Su jais negalima žaisti, jų lepinti. Reikia jausti tam tikrą ribą. Nei nepajusi, kad jie pradeda ap-gaudinėti, įsakinėti, rodyti savo pagiežą. Moterys yra piktesnės. Vyrai dar už kažko laikosi. Kai moteris praranda tą „kažką“ – ji pasidaro nesuliginama nei su gyvuliais, nei su žvėrimis.

Sesuo Janina svajoja turėti namus. Ten būtų maža batų dirbtuvėlė, kur atėję valkatos susiremontuotų savo batus, siuvykloje – susilopytų drapana, ir darbininkų iš šalies nereikėtų, čia ateinantieji vyrai ir moterys turi auksines rankas. Namuose būtų kur nusiprausti. Kas iš to, kad elgetos užsivelka naują drabužį, apsisvelka ant parazitų apsesto kūno.

„Štai per kalėdines šventes visi susirinkome koplytėn, pasi-skolinome televizorių, žiūrėjome religinius filmukus. Klipatos žiūrėjo ir verke“, aiškina Janina.

„Reikėtų tokios ‘smulkmenos’ kaip mašina. Dažnai gatvėje randu nugriuvusį pavargėlį, juk negaliu jo nunešti ant pečių į ligoninę. Mašina galėtų mums susivežti gerų žmonių aukojamą maistą. Kartą per savaitę par-duotuvė ‘iki’ mums paukuko pieno, grietinės, duonos. ‘Skrudės’ aukoja daržovių. Šių daržovių mes davėme ir Motinos Te-resės seserims, nors turėtų būti atvirkščiai“.

Štai ateina pas Janiną klipa-tėlė ir taria: „Janina, aš nebe-galiu gyventi, aš neištversiu, pasikarsiu, ką man daryti?“ Ne-retai gatvėse miršta vieniši.

Janinos kita svajonė – įrengti savo šarvojimo namus. Jei turėtų šarvojimo koplyčią, ją pažinusių elgetos ateitų už mirusį pasimelsti, pabudėti, atsiprašyti.

„Atsivertėlio apaštalo Pau-liaus šventė mini visos bažnyčios. O gal ir mano klipatos taps šventaisiais?“ Tokiais žodžiais Janina baigia pasikalbėjimą.

Būdami Vilniuje, pasukim į Trakų gatvę, aplankykite mūsų laikų apaštale, žemaitę Janiną.

Janinos adresas: Šv. Mikalo-jaus parapijos „Caritas“, Trakų 9, Vilnius.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruoštos „Pagalba Lietuvai“ konferencijos rengimo pirm. Jūratė Budrienė (kairėje) ir Socialinių reik. tarybos pirm. Birutė Jasaitienė konferencijos metu gegužės 13-14 d. Čikagoje.

Nuotr. G. Valentukonio

Dr. Albina Prunskienė „Pagalba Lietuvai“ konferencijoje uždarojo posėdžio metu pateikia „Parama Lietuvos našlaičiams“ diskusinio būrelio išvadas. Konferencija ruošta JAV LB Soc. reikalų tarybos š.m. gegužės 13-14 d. Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose, Čikagoje.

Nuotr. G. Valentukonio

VAKARONĖ SU DR. REGINA ŠVOBIENE

Gegužės 19 d. JAV LB Soc. reikalų taryba suruošė vakaronę Jaunimo centre, Čikagoje, su dr. Regina Švobiene. Ji atvyko į „Pagalbą Lietuvai“ konferenciją ir sutiko dar atskirai pakalbėti apie sunkią vaikų dalią Lietuvos kaime.

LB Soc. reikalų t-bos pirm. Birutė Jasaitienė supažindino su viešnia, kuri yra biologijos mokslų daktarė, stojusi į darbą gelbėti alkoholyje skęstantį kaimo žmogų, ypač vaikus. Ji yra „Valstiečių laikraščio“ „Kaimo vaikai“ fondo koordinatorė.

Dr. R. Švobiene sakė, kad kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Kaimas dabar yra visai kitoks. Okupacija daugiausia nukriau-dė kaimą. Kiek gabesni vaikai iš kaimo, iš kolchozų, buvo siunčiami į miestą. Kaime liko tie, kurie mažai ką sugebėjo. Darbas kolchoze taip išvargino žmogų, kad jis po darbo jau nieko nebeįtūrėjo. Jam liko tik bu-telis degtinės. Kaimas yra pra-sigėres, degradaves. Jam sunku keltis, kurie mažai ką sugebėjo.

Nuotr. G. Valentukonio

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1995 m. gegužės mėn. 25 d.

5

SAULĖS LAIKRODIS NIDOJE

Kovo 11 d. Nidoje, Parnidžio kopos apžvalgos aikštelėje, buvo pastatytas saulės laikrodžio obe-liskas. Tai – 13.8 m aukščio granito luitas, išpjautas iš uolos Karelijoje (Suomijoje).

Nidos saulės laikrodis yra ypatingoje vietoje – čia yra at-viras matematinis horizontas, galima puikiai matyti saulės tekėjimą bei leidimąsi ir visi jo azimutai. Ateityje aikštelėje bus pastatytos metų laikų simboli-zuojančios skulptūros, ties kuriomis keturis kartus per metus, lygiadieniais ir saulė-grįžomis, kils saulė.

Į PAGALBĄ BEDARBIAMS

Alytaus mieste atidarytas Darbo centras. Tai pirmą tokia įstaiga Lietuvoje.

Kaip sakė Alytaus darbo bir-žos direktorius R. Mačiulis, Dar-bo centras bus biržos padalinys, kuriame ieškantys darbo asme-nys jo galės ieškoti savaran-kiškai.

Darbo centre bus kaupiama įvairi informacija apie visas laisvas darbo vietas šalyje. Į lankytojų klausimus atsakys ir juos konsultuos dvi darbuotojos.

Darbo centras įkurtas pagal PHARE programą.

(LR, 05.04)

A.†A. IDA LAKICKIENĖ Bulkauskaitė

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1995 m. gegužės 21 d., Hot Springs, AR, sulaukusi 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Suvalkų trikampyje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, sūnūs – Erwin, marti Arlene ir šeima, Edward; septyni anūkai; Vokietijoje trys seserys ir brolis su šeimomis.

Velionė buvo pašarvota gegužės 24 d. nuo 3 iki 9 v.v. Kosary laidojimo namuose, 3100 W. 59 St.

Laidotuvės įvyks gegužės 25 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų bus atlydėta į Ziono Lietuvių Evangelikų Liuteronų parapijos bažnyčia, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL. Po religinių apeigų 10 val. ryto, velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnūs, marti, anūkai, seserys, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Kosary Funeral Home. Tel. 312-434-4246.

A.†A. VLADISLAVA JANKONIENĖ

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. gegužės 24 d., 3 val. ryto, sulaukusi 80 metų. Gimė Lietuvoje, Balčių kaime, Žygių parapijoje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: vyras Stasys, duklė Giedrė Žumbakienė, žentas Povilas; Lietuvoje sesuo Kazė Mažeikienė ir jos vaikai – Regina, Vanda ir Romas.

Velionė pašarvota penktadienį, gegužės 26 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer prie Derby Rd.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 27 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misi-jos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Jėzuitų gimnazijai Kaune. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duklė, žentas, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ – MEMORIAL DAY

1995 M. GEGUŽĖS 28 DIENĄ, SEKMADIENĮ

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

įvyks išpūdingos apeigos

- Iškilmės prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo prasidės eiseną ir žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.
- Amerikos legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Moterų Auxiliary Unit Nr. 271 dalyvaus eisenoje ir pagerbs už laisvę žuvusius karius.
- Giesmių programą atliks solistė Dalia Fannelli ir Petro Zalubos dūdų orkestras.
- Pagrindinę kalbą pasakys pulk. KAZIMIERAS OKSAS
- Iškilmėse su vėliavomis dalyvauti kviečiami šauliai, Neo Lithuanai, skautai.

VISUS LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI RUOŠIAMOSE APEIGOSE

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Kapinių įstaigoje pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją. Taip pat galima gauti įvairių vaikų kapų puošimui.

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 So. Kean Ave., Justice, IL 60458, tel. (708) 458-0638

JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruoštos „Pagalba Lietuvai“ konferencijos rengimo pirm. Jūratė Budrienė (kairėje) ir Socialinių reik. tarybos pirm. Birutė Jasaitienė konferencijos metu gegužės 13-14 d. Čikagoje.

Nuotr. G. Valentukonio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Visuomeniškos mirusiųjų pagerbimo iškilmės prie Steigėjų paminklo Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks pirmadienį, gegužės 29 – Kapų puošimo dieną, tuoj po Mišių kapinės. Iškilmės daug metų praveda Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir ramovėnams. Kapinių steigėjai, šiose kapinėse palaidotieji ir visi mūsų tautos mirusieji bus prisiminti maldomis, vadovaujant Šv. Kazimiero liet. kapinių direktoriui kun. Jonui Kuzinskui ir visuomenės atstovui Algijui Regio žodžiu. Pagerbiant visus mirusiuosius bus padėtos puošnūs vainikai ir prie Steigėjų paminklo uždegtas Prisiminimo žvakė. Iškilmės bus baigtos visų dalyvių bendra giesme ir Lietuvos himnu. Visi kviečiami dalyvauti.

Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas, vadovaujamas darbščiosios Bronės Nainienės, nusprendė suruošti „kitoki“ renginį – supažindinti lietuviškąją visuomenę – ne vien gyvenančią vakariniuose Čikagos priemiestiuose ir lankančią sekmadieniais Palaimintojo Jurgio Matulaičio misiją – su kun. Algirdu Palioku, SJ, kuris taip lengvai ir jaukiai įsijungė į mūsų tarpą, tapo toks savas, tarytum visą gyvenimą čia gyvenęs. Specialūs pietūs ir pabėdavimas su kun. A. Palioku ruošiamas gegužės 28 d., tuoj po šv. Mišių misijoje (apie 12 val.). Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Rezervacijas priima (o jas padaryti – būtina) A. Palekienė 708-448-7436 ir V. Marchertienė 708-985-7216.

Aleksytė Stalonytė (kairėje) ir Dovilė Saldaitytė – dvi draugės, lankančios Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelius Čikagoje.

x A.a. Algirdo Manvydo atminimui aukoją \$20 Lietuvos našlaičių vargams sumažinti – **Ona Rušenienė**. Užuožta artimiesiems. Našlaičių vardu dėkojame. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubieji siuntiniai – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinis ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, gegužės 28 d. Baltia Express priiminės siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Siuntiniai laivu gegužės 31 d. Pasiųstamui skambinti nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

Pirmadienį, gegužės 29 d. – Kapų puošimo šventėje – „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvė nedirba, todėl dienraštis antradienį neisės.

Šakiečių klubas Čikagoje ruošia linksnų gegužinę sekmadienį, gegužės 28 d., šaulių namuose. Pradžią 12 val. Seimininkės vašins visus cepelinais, veiks baras, laimėjimai ir svečių linksminis Kosto Ramanausko muzika. Čikagos ir apylinkių visuomenė maloniai kviečiama ir laukiama su šakiečių linksmai praleisti laiką.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Memorial dieną – pirmadienį, gegužės 29 d., šv. Mišias 10:30 val. ryto koncelebruos kun. Jonas Duoba, MIC, ir Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas. Pamokslą sakys kun. J. Duoba, MIC. Giedos Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Stroliaus. Mišios bus aukojamos atvirame ore, aikštelėje prie kapinių administracijos pastatą. Nepalankiam orui esant – administracijos pastate. Visi kviečiami dalyvauti šv. Mišiose ir tą rytą kapinėse vyksiančiose kitose mirusiųjų pagerbimo apeigose, o taip pat aplankyti artimųjų ir pažįstamų kapus.

Moksliečių ateitininkų stykla Dainavoje vyks birželio 25 – liepos 9 d. Registracijos lapai gaunami paskambinus Danai Grajauskaitėi, tel. 416-534-8544. Nedelskite. Užpildyti registracijos lapai turi būti grąžinti iki š.m. birželio 16 d.

KAI KELIAUJAME KARTU

Vyresniųjų lietuvių centro keliautojai balandžio 20 d. ir vėl „pakėlė sparnus“. Šį kartą – i Schiller's park, gangsterių miestą (Gangsterstown).

Deka ekskursijų vadovės E. Sirutienės, teko susipažinti su Čikaga, jos apylinkėmis ir už jų ribų. Tad šį kartą vyko į Schiller's park. Nors apsiniaukę, lietutis purškia, mūsų entuziastai nieko nebuvo. Tad susėdę autobusan, nei nepajutome kaip atsiradome numatytoje vietoj. Išlipę iš autobuso, stebime pastatų, statytus 1920 m. laikotarpy. Mūsų pasitinka linksmi, draugiški „gangsteriai“ ir malonios merginos, kurios mus aptarnauja ir kartu atlieka programą. Bemačiant ant stalų atsiranda šilti garuojantys pietūs, kuriuos su apetitu sudorojame. Kol pavalgo, kai kurios merginos ir lietuviškai išmoka, klausia: „Kaip tau einasi?“ Baigus pietus, pasirodo tos aktorių grupės vadovas, kiekvienos grupės paklausia iš kur atkeliavo? Atėjo ir mūsų eilė. Vadovas jau žino, kad mes lietuvi. Prasidėjus seansui, girdėjosi 1920 metų muzika ir dainos. Atsiranda ir iš mūsų grupės žmonių, kurie anais laikais gyveno Amerikoje ir seniai girdėtas, žinomas dainas dainuoja kartu. Malonu ir graudu. Vos baigus dainuoti, išbėga šokėjos, apsiėmusios pagal 1920 m. madą. Šokiai gyvi, judesiai grakštūs, tad džiaugėmės šokėjų ir šokių patrauklumu. Atbėga ir komikas. Kadangi „gangsterių“ mieste jokių susisaukimų nebuvo, tad pasibaigus programai, sėdome atgal į autobusą visi sveiki geriausioje nuotaikoje. Mūsų akiratis vėl prasiplėtė, turėjome „išvyką“ į 1920 metus. Grįžtant lietutis lyja kaip reikiant, todėl kelionė truko ilgiau. Mums malonu, kad turėjome daugiau laiko pana- grinti šios dienos išgyvenimus.

Jau daugelį metų vadovaujami E. Sirutienės daug keliauome, matėme, daug patyrėme, tik ar yra norui galas? Nėra... Tad tikimės ir laukiame kitos išvykos. Dėkodami vadovei E. Sirutienei, prašome Viešpati Aukščiausią, kad ir toliau ją laimingų, suteikiant jėgų ir kantrybės ruošiant ateinančias išvykas.

Ona Lukienė

Pranas Budininkas, Juno Beach, FL, i Draugo fondo pavasario vaju atsiliepė su 500 dolerių įnašu, iš karto pasiekdamas pusiaukelį į DF garbės narius, kurie bus įamžinti „Draugo fondo garbės narių“ bronzos lentoje. Jos atidengimas įvyks liepos 30 d. dienraščio patalpose „Draugo“ gegužinės metu.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir i visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Disney World atostogos – \$359. Skambinti: T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Taip pat koncertiniai radijai su fonografiniais ir rekorderiais. Garantuotas vokiškų aparatų taisyimas. Pirmiausia – pasikambinkite 312-376-1998. (sk)

MŪSŲ ABITURIENTAI

Krista Fielding, yra dr. Ivor Rene ir Onutės Fielding dukra. Ji baigia Benet Academy, Lisle, IL. Būdamas savo klasės pirmo- ji mokinė, ji išrinkta šių metų Benet akademijos abiturientų atstove – kalbėjo mokslo metų užbaigimo iškilmėse.

Mokykloje bendradarbiavo laikraštelyje, o šiais metais dirbo kaip vyriausia jo redaktorė. Dalyvavo krepšinio rungtynėse, kaip savo komandos įvertinimo vadovė – „cheerleader“. Visus ketverius metus buvo gerųjų mokinių sąrašuose, šoka tautinius šokių „Spindulio“ ansamblyje.

Ateinančiais metais Krista žada pradėti studijas Stanford universitete, Kalifornijoje.

Krista Fielding.

Dainius Rimantas Dumbrys, Dainos ir Rimanto Dumbrių sūnus, šiais metais baigia St. Ignatius College Prep gimnaziją, kurioje jis buvo geras mokinys, sportininkas ir visuomeninis veikėjas. Dainius yra Illinois valstijos stipendininkas, paminėtas „Who's Who Among American High School Students“ leidinyje. Dalyvavo mokyklos imtynių ir teniso komandose visus ketverius metus, laimėdamas daug žymenų. Jis priklausė Rytų europiečių klubui, fotografų klubui, S.H.O.P. – „Student's Helping Out Peers“, prisidėjo prie kolekcinio pravedimo kitiems gimnazijos mokiniams. Vasaros metu važiavo dirbti į Pensylvanijos kalnynus su neturtingaisiais tų vietovių gyventojais, įsijungęs į tą darbą per Caritas misijas.

Dainius yra baigęs Marquette Parko lituanistinę mokyklą, Kr. Donelaičio pradžios ir Čikagos lituanistinę mokyklą. Jis taip pat lankė Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelių montessorinę mokyklėlę ir yra baigęs Šv. M. Marijos Gimimo parapijos pradžios mokyklą.

Nuo mažų dienų Dainius priklauso skautams, Lituanicos tuntu. Dabar jis eina vadovo padėjėjo pareigas Gedimino draugovėje ir taip pat yra Vyčių kandidatas. Šoko su „Grandies“ tautinių šokių ansambliu. Nuo penkerių metų savo amžiaus skambina pianinu. Mėgsta žaisti golfą, tenisą, slidinėtį, skambinti pianinu, skaityti, keliauti ir muziką. Ateityje planuoja studijuoti mediciną, o savo mokslus pradės Loyola universitete Čikagoje.

Dainius Dumbrys.

Onutė Utz.

Onutė Vilija Utz, John ir Marytės Utz duktė. Šiais metais baigia Maria aukštesniąją mokyklą Čikagoje. Baigusi Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelių mokyklėlę, Kristijono Donelaičio pradžios mokyklą, Čikagos lituanistinę mokyklą ir dabar lanko Pedagoginį lituanistikos institutą.

Visus ketverius metus Onutė buvo gimnazijos gerųjų mokinių sąrašuose, o pastaraisiais trejais metais yra priimta į „National Honor Society“, taip pat paminėta „Who's Who Among American High School Students“, yra Illinois valstijos stipendininkė.

Gimnazijoje besimokydama, Onutė priklausė Vokiečių klubui, „Rūtos“ rateliui, įstojo į Lietuvių Skautų sąjungą kaip „paukštytė“. Kėnavės tunto Dubysos draugovėje, o šiuo laikui eina tos draugovės draugininkės padėjėjos pareigas Aušros Vartų/Kėnavės tunte. Jau ketveri metai šoka Lietuvos Vyčių tautinių šokių ansamblyje. Ji skambina pianinu, mėgsta stovyklauti ir skaityti. Rudenį pradės studijuoti St. Xavier universitete Čikagoje.

Danutė M. Genčiūtė.

Danutė M. Genčiūtė, Valentino ir Kristinos Genčių duktė, šiais metais baigia Maria aukštesniąją mokyklą Čikagoje. Beveik visus ketverius metus ji buvo gerųjų mokinių sąrašuose.

Danutė baigusi Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelių mokyklėlę, Marquette Parko lituanistinę mokyklą ir Čikagos lituanistinę aukštesniąją mokyklą. Ji šoko baletą su J. Puožiūno studijos mokiniais 7 metus, grojo klarnetu gimnazijos orkestre, pradėjusi savo „muzikinę karjerą“ Šv. M. Marijos Gimimo parapijos pradžios mokyklos orkestre.

Išskautus Danutė įstojo būdamas pirmame skyriuje. Šiuo metu ji yra draugovės iždininkė ir dirba su jaunesnėmis skautėmis. Anksčiau yra šokusi su „Grandies“ tautinių šokių ansambliu, dalyvavusi Tautinių šokių šventėse Hamiltone ir Čikagoje.

Gimnazijoje Danutė veikė su dramos grupe, priklausė „Rūtos“ rateliui ir Science Club. Ji talkininkavo kaip savanorė Lietuvos Respublikos konsulate Čikagoje. Mėgsta skaityti, išbandyti naujus rankdarbius, žada studijuoti St. Xavier universitete kompiuterių mokslus. Jau yra gavusi ketveriems metams stipendiją už pasireikimą vadovavimo darbuose.

IŠ ARTI IR TOLI

UOLUS SPAUDOS BENDRADARBIS

Vilius Bražėnas, gyv. Bonita Springs, FL, kurio straipsniai bei laišukai dažnai pasirodo lietuviškoje periodikoje, einančioje už Lietuvos ribų (ir „Drauge“), nuolat bendradarbiauja amerikiečių spaudoje Floridoje, ypač aštriai pasisakydamas prieš komunistinės galvosenos liekanas, vis dar išskylančias JAV bei kitų valstybių politikoje. Š.m. balandžio 26 d. laidoje „Bonita Banner“ laikraštį vedamuoju išspausdintas įžvalgus Viliaus Bražėno straipsnis apie paveldėtą Robert McNamara „atsiprašymą“ dėl Vietnamo karo („Veterans Should Denounce McNamara“).

LIETUVIS PEACE CORPS

Tadas Mikelevičius iš Colorado neseniai buvo priimtas į Peace Corps. Jis išvyks į Estiją gegužės mėnesio pabaigoje.

SVARBUS MEDICINOS IŠRADIMAS

Kaip didžiausias Delaware valstijos laikraštis „The News Journal“ skelbia š.m. balandžio 19 d. laidoje, DuPont Merck bendrovės išrasta nauja vaista nuo aukšto kraujospūdžio („Cozaar“) patvirtino ir davė leidimą vartoti Amerikoje JAV „Food and Drug“ administracija. Vais tas jau anksčiau pradėtas vartoti Europoje ir Japonijoje.

Kartu su straipsneliu, apibūdinančiu vaisto veikimą, išspausdinta bendrovės darbuotojų-mokslininkų nuotrauka, kurioje yra ir dr. Jonas Vytautas Duncia, atlikęs didelę vaisto tyrimą bei pritaikymo darbų dalį.

„DAINA“ ATOSTOGAUS

„Dainos“ choras (Palm Beach, FL) savo darbą baigs gegužės 31 d. Susirinkę į repeticiją choristai tylos minute pagerbė neseniai mirusią Eleonorą Ščiukienę, vieną šio choro pradininkų. Prieš keletą metų ji su vyru apsigyveno Rochesteryje.

RUOŠIAMA PAGERBIMO POPIETĖ

Birželio 4 d., 3 val. po pietų, So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos klubo trečiojo aukšto salėje vyks Petro Višnio, 41-nerius metus vedusio „Laisvės Varpo“ radijo programos, pagerbimo popietė. Meninę dalį atliks Bostono vyrų sekstetas. Stalus galima rezervuoti, pasikambinus Algijui Skabeikiui, tel. 617-268-9058 arba Kazimierui Bačanskui, 617-282-7755. Pagerbimą organizuoja Bostono ir Brocktono lietuvių organizacijos.

Bilietus į jos koncertą galima įsigyti skambinant: Susan Covalsky, 201-328-2850 arba Genevieve Pladis, 201-377-0917 ir prie įėjimo birželio 10 d. Julius Vebaitis

Pianistė Frances Covalsky-Kavaliauskaite.